

Szigorodik a hűségkártyák szabályozása

Az Európai Parlament október elején elfogadta, majd a Miniszterek Tanácsa november 16-án szintén zöld utat adott a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló új irányelvnek (2. Pénzforgalmi Irányelv). Az új szabályok célja többek között a fogyasztók fokozottabb védelme, az online és mobilfizetések biztonságosabbá tétele, de szigorodnak az úgynevezett zártkörű hálózatokra vonatkozó kivételek is. A változásokról Dr. Égertz Andreát, a KRS Ügyvédi Iroda szakértőjét kérdeztük.

Az 1. Pénzforgalmi Irányelv hatálya nem terjedt ki azokra a készpénz-helyettesítő, úgynevezett „loyalty”, azaz hűségkártyákra (pl. üzemanyag-kártyákra, tagsági kártyákra, utalványokra, stb.) amelyeket kizárólag a kibocsátó által használt létesítményekben, vagy a kibocsátóval kötött megállapodás alapján korlátozott körben használtak. Így ezeknek a pénzforgalmi tevékenységeknek nem kellett megfelelniük az irányelv által a hagyományos pénzforgalmi szolgáltatókkal szemben (pl. hitelintézetek) támasztott szigorú követelményeknek.

Valójában azonban ezek a zártkörű hálózatok rendkívül jelentős volumenű pénzforgalmat bonyolítanak, a „zárt kör” pedig korántsem olyan zárt, hiszen gyakran több ezer féle árut és szolgáltatást foglal magában. Az így kialakult helyzetben nem biztosított a jogi védelem a pénzforgalmi szolgáltatásokat igénybe vevők, különösen a fogyasztók számára, a szabályozott piacok szereplőire pedig kifejezetten hátrányos – fejtette ki Dr. Égertz Andrea.

Ezen a helyzeten szeretne változtatni a 2. Pénzforgalmi Irányelv, amikor többek között szigorítja azokat a kivételeket, melyek alapján egy zártkörű hálózat mentesülni tud a szabályozás alól. Ezek alapján kizárólag olyan, korlátozott módon használható készpénz-helyettesítő fizetési eszközökön alapuló szolgáltatások mentesülhetnek a szigorú szabályok alól, amelyek esetében teljesül az alábbi feltételek valamelyike:

1. vagy olyan fizetési eszközök, amelyek csak a kibocsátó helyiségeiben vagy a kibocsátóval közvetlen kereskedelmi szerződésben álló szolgáltatók zártkörű hálózatán belül teszik lehetővé az áruk vagy szolgáltatások beszerzését,
2. vagy amelyek csak áruk, illetve szolgáltatások igen szűk körének beszerzését teszik lehetővé,
3. illetve olyan, csak egyetlen tagállamban használható, valamely vállalkozás vagy intézmény kérésére kibocsátott fizetési eszköz, melyet egy nemzeti vagy regionális hatóság szabályoz meghatározott szociális vagy adóügyi célból, és amely meghatározott áruknak vagy szolgáltatásoknak a kibocsátóval kereskedelmi szerződésben álló beszállítóktól való beszerzésére szolgálnak.

A jelenleg Magyarországon használatban lévő hűségkártyák többnyire valószínűleg megfelelnek az 1. pontban meghatározott feltételnek. Bizonytalanságot jelenthet ugyanakkor a 2. pontban meghatározott „igen szűk kör”, ugyanis nem tudható, hogy mi minősülhet ilyennek, ami 3 vagy 5, vagy 200 terméket foglal magába? Ezt a kérdést valószínűleg majd a tagállamok bíróságai fogják megválaszolni a későbbiekben, ítélezési gyakorlatuk során – vélekedett a KRS Ügyvédi Iroda szakértője.

A módosítás ezt is megpróbálja egységesíteni, ugyanis az egyes országok felügyeleti szervei igen eltérő gyakorlatot követtek eddig a zártkörű hálózatok kivételnek minősítésére vonatkozóan.

A francia felügyeleti hatóság például az első Irányelvet szigorúan értelmezve kizárólag azoknak az üzlethálózatoknak adta meg a kivétel státuszt, amelyek ugyanazon márkanév alatt működtek, ám a bíróság ezen is tovább szigorítva kimondta, hogy egy hálózat kizárólag akkor minősül zártkörűnek, ha egyéb objektív feltételeknek is megfelel: pl. a hálózat földrajzi értelemben korlátozott, vagy a hálózat tagjait jelentős gazdasági kapcsolat fűzi egymáshoz.

A németek szintén szűken értelmezték a kivételt, csak más megközelítéssel: nem kellett felügyeleti engedély, ha a zártkörű hálózaton belül elérhető termékek száma eléggé korlátozott volt, de engedélyköteles volt az a hűségkártya, amit ugyanahhoz a cégcsoporthoz tartozó, de különböző áruházakban lehetett használni.

Mindezek alapján elmondható, hogy az új Irányelv önmagában továbbra sem lesz képes biztosítani az egységes tagállami gyakorlatot, egy szabályt kivéve: Amennyiben a szolgáltatók által a fenti 1. és 2. pontban meghatározott tevékenységgel kapcsolatban teljesített fizetési műveleteinek összértéke 12 hónapra vonatkozóan meghaladja az 1 millió euro-t, kötelesek értesíteni a felügyeletet. Az értesítésben meg kell jelölni a kínált szolgáltatásokat, illetőleg, hogy megítélésük szerint melyik kivétel alapján végzik a tevékenységüket. A felügyelet ezt követően határozatot hozhat és megállapíthatja, hogy a szolgáltatók nem tartoznak a kivételek alá. Ilyenkor a felügyelet köteles tájékoztatni a kapott értesítésről az Európai Bankhatóságot (EBH), jelezve, hogy mely kivétel alapján végzi a szolgáltató a tevékenységet.

Persze ez az eljárás sem biztosít egységes gyakorlatot, ugyanis az egyes nemzeti hatóságok koránt sem biztos, hogy egyformán fogják elbírálni az egyes kivételeket, továbbá az EBH felé megfogalmazott felügyeleti jelentések szintén befolyásolhatják az egyes nemzeti felügyeleti eseti döntéseit, nem beszélve az esetleges bírósági felülvizsgálatokról.

A fentiek alapján a javaslatunk az, hogy a pénzforgalmi szolgáltatók, különösképpen a fenti kivételek alá tartozó szolgáltatók kérjenek mielőbb felügyeleti jóváhagyást a tevékenységükre vonatkozóan. – mondta el a KRS Ügyvédi Iroda szakértője.